

## บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาพฤติกรรมในการใช้พื้นที่สีเขียวของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร และ 4) ประเมินมูลค่าจากการใช้พื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร โดยรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากตัวแทนครัวเรือนในกรุงเทพมหานครที่ใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวจำนวน 676 ครัวเรือน ในช่วงเดือนมกราคม – มิถุนายน 2552 การประเมินมูลค่าพื้นที่สีเขียวครั้งนี้ใช้วิธี การสมมติเหตุการณ์ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงค่าความเต็มใจจ่ายในการจัดการพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิดสองชั้น (Double Bounded) และประยุกต์ใช้แบบจำลองการวิเคราะห์ถดถอยของ Cameron

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 25-34 ปี มีสถานภาพโสด ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 3 คน โดยมีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,000 – 29,999 บาท/เดือน ส่วนใหญ่ไม่เคยร่วมดำเนินงานกับองค์กรที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ากรุงเทพมหานครมีปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับค่อนข้างมาก และได้รับประโยชน์จากการให้บริการพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการให้บริการพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครในระดับสูง ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบและใช้บริการพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะมากที่สุด โดยเป็นการใช้บริการพื้นที่สีเขียวในวันสุดสัปดาห์ร่วมกับคนในครอบครัวเพื่อพักผ่อนและคลายเครียด มีลักษณะการใช้แบบเอาตัวตนเข้าไปสัมผัสกับบรรยากาศและสภาพของพื้นที่สีเขียวโดยตรง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างใช้บริการสวนริมถนนและพื้นที่สีเขียวในศูนย์การค้ามากขึ้น และปัญหาที่พบคือ พื้นที่สีเขียวมีไม่เพียงพอหรือมีน้อยไป ในการวิเคราะห์ความเต็มใจจ่ายภายใต้เหตุการณ์สมมติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อดูแลและบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวและเต็มใจจ่ายเงินเพื่อสนับสนุนกองทุนในรูปแบบเงินบริจาค โดยเหตุผลในการยินดีจ่ายเงินคือ การมีพื้นที่สีเขียวช่วยให้คุณภาพอากาศดีขึ้น รวมถึงต้องการให้กรุงเทพมหานครนำเงินที่บริจาคไปดูแลและบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในรูปแบบพื้นที่สีเขียวที่เข้าไปใช้บริการได้ให้มากขึ้น สำหรับมูลค่าพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจ่ายเท่ากับ 750.48 บาท/ครัวเรือน/ปี โดยมูลค่าพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานครทั้งหมดใน พ.ศ. 2552 มีมูลค่าเท่ากับ 1,698,846,566.40 บาท/ปี โดยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จำนวนเงินเริ่มต้นที่เสนอ เพศ รายได้ และอายุของกลุ่มตัวอย่าง

ดังนั้นผู้กำหนดนโยบายของกรุงเทพมหานครควรนำผลการวิจัยนี้เพื่อใช้ประกอบการวางแผนในการดูแลและพัฒนาพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร เช่น ควรมีการบริหารจัดการงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สีเขียวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพิ่มพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานครให้มากขึ้น รวมถึงใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์จูงใจให้ประชาชน องค์กร หรือหน่วยงานต่างๆเพิ่มพื้นที่สีเขียวในที่ดินหรือบริเวณอาคารของตัวเองให้มากขึ้น เป็นต้น